

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 11

Rivne – 2019

ISSN 2522-1590 (Online)
ISSN 2522-1582 (Print)

**ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ**
м. Рівне – 2019

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State Humanitarian University
Department of wind and percussion instruments of RSHU**

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 11

**Rivne
2019**

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ**

**ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

Випуск 11

**м. Рівне
2019**

УДК 788 : 008(063)

I-90

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації *серія KB № 19865-9665 P***Збірник наукових праць видається з 2006 року.***Друкується за ухвалою Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 30 березня 2019 р.)***Редакційна колегія:****Цюлюпа С.Д.**, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **голова редакційної колегії;****Палаженко О.П.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **відповідальний секретар;****Карп'як А.Я.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Львів;**Качмарчик В.П.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Стоян Караїванов**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;**Пьотр Лято**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Краків, Польща;**Кшиштоф Камінський**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Лодзь, Польща;**Скороходов В.П.**, доктор культурології, професор, м. Мінськ, Республіка Білорусь;**Леонов В.А.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Ростов-на-Дону, РФ;**Круль П.Ф.**, доктор мистецтвознавства, професор, м. Івано-Франківськ;**Сверлюк Я.В.**, доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне;**Вовк Р.А.**, кандидат мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Громченко В.В.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Дніпро;**Кушнірук О.П.**, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник НАН України, м. Київ;**Гишка І.С.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів;**Прокопович Т.Ю.**, кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Рівне.**Рецензенти:****Качмарчик В.П.**, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри дерев'яних духових інструментів Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського;**Яремко Н.О.**, доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної фольклористики Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка.**Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя.** Збірник наукових праць. Випуск 11 / Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2019. – 164 с.

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

У збірнику містяться результати наукових досліджень у жанрі духової музики, поєднані різні підходи дослідників до розкриття питань з історії виконавства на духових інструментах, створення духових оркестрів та перспективи їх розвитку, а також з методики викладання гри на музичних інструментах.

Подана проблематика, наукові статті містять корисну інформацію для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів та докторантів мистецьких вищих навчальних закладів і широкого кола шанувальників жанру духової музики.

The collection contains the results of research in the genre of wind music, combines different approaches of researchers to disclose the issues of history performance on wind instruments, creation of brass bands and prospects for their development, as well as teaching the methodic of performance on musical instruments. Submitted problematics and scientific articles contain useful information for teachers, students, undergraduates, graduate students and doctoral students of art universities, as well as for a wide range of fans of the brass music genre.

УДК 788 : 008 (063)

**Збірник зареєстровано в міжнародних науково-метричних базах:
Google Scholar, Academic Resource Index ResearchBib***За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори статей.**Погляди авторів можуть не збігатися з позицією редакційної колегії.*

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2019

© Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ, 2019

© Видавництво "Волинські обереги", 2019

З М І С Т

Історія та теорія музичного мистецтва

Вовк Р.А. Пам'яті митця... ..	7
Кушнірук О.П. Тембровий чинник як фактор смислоутворення форми у симфоніях О. Яковчука (про роль групи мідних духових інструментів).....	11
Прокопович Т.Ю. Концепти духівий / духовий у поетичній рецепції: Григорій Сковорода – Павло Тичина – Сергій Жадан	14
Караиванов С.И. 85 лет со дня рождения Петко Радева.....	19
Горбаль Я.М. Соціальні функції музикування військових оркестрів Галичини першої половини ХХ століття	27
Леонов В.А., Фартушный В.П. Не благодаря, а вопреки... ..	33
Цюлюпа С.Д., Марценюк Г.П. Пам'яті видатного українського трубача... ..	37
Гишка І.С. Перша і єдина в державі Україна	41
Piotr Lato. Trio in One Movement Arnolda Ваха oraz Fantasy nr 1 Charlesa Villiersa Stanforda – kontynuacja badań nad brytyjską muzyką klarinetową.....	48
Старко В.Г. Внесок фаготистів Львова у становлення української фаготової школи (ХХ – ХХІ ст.).....	53
Таран В.Л., Вовк Р.А. До 30-річчя заснування класу саксофона в Національній музичній академії України імені П.І. Чайковського.....	57
Столярчук Б.Й., Островська О.Ю. Еволюція предметно-циклової комісії «Оркестрові духові та ударні інструменти» Рівненського музичного училища в музичній культурі Рівненщини.....	62
Закопець Л.М. Історія виникнення й професійної діяльності відділу духових та ударних інструментів Львівської середньої спеціалізованої школи-інтернату імені Соломії Крушельницької.....	66
Сіончук О.В., Сіончук Ю.О. Концертні форми художньо-творчої діяльності військових духових оркестрів.....	71
Трачук Л.Д., Головата Л.В. Діяльність циклової комісії оркестрових духових та ударних інструментів Тульчинського коледжу культури.....	76
Турчинский Б.Р. Исаак Кобец: «Человечность – кредо учителя»	80
Кирилишен Г.В. Історична хроніка духової інструментальної музики на Тульчинщині з ХVІІІ по ХХІ століття	84
Гайдабура О.Д. Ретроспективний огляд та розвиток духового виконавства на теренах України.....	87
Мисько А.А., Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті Рівненщини.....	92

Педагогіка та методика духового виконавства

Громченко В.В. Своєрідність засобів виразності саксофона у творах духового соло	97
Леонов В.А., Палкина И.Д. Мышление и его специфика при игре на духовых инструментах.....	101
Концевич О.Ю., Карпьяк А.Я. Сучасний погляд на проблеми опанування майстерністю виконання трубного концерту ХХ початку ХХІ століть	106
Wiesław Suruło. Paul Taffanel – człowiek i jego dzieło.....	111
Палаженко О.П., Пахомов Д.В. Урок музики як основний компонент формування музичного смаку у дітей молодшого шкільного віку.....	116
Пастушок Т.В. Виконавське дихання музикантів-духовиків як основа культури в оркестрових колективах сьогодення	119
Димченко С.С., Димченко С.С. Диригентські засоби музичної виразності у відтворенні фразування	122
Марценюк Г.П. Нетрадиційні та сучасні прийоми виконання у практиці гри на тромбоні	127
Ван Цзі. Методичні концепції функціонування дихальної системи музиканта-духовика ...	134
Юрків І.І., Крет З.М. Специфіка роботи диригента з оркестром духових інструментів Рівненського музичного училища	137
Димченко С.С., Димченко К.С. Педагогічний почерк Протаса Миколи Миколайовича у вихованні учнів-кларнетистів	140
Жульєв А.П. Методичні засади роботи з навчальним оркестром (з особистого досвіду роботи з оркестром «Джаз-академія»)	144
Відомості про авторів	151
Презентація сучасних наукових, навчально-методичних та нотних видань духовиками України та зарубіжжя	154

УДК 780.8 : 780. 62/. 63 (477. 81)

Мисько А.А.,
Цюлюпа Н.Л.,
м. Рівне

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ В КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ЖИТТІ РІВНЕНЩИНИ

Анотація. У статті розглянуто процес формування школи гри на ударних інструментах на Рівненщині в контексті загальноєвропейських тенденцій. Автором проаналізовано характерні особливості педагогічної та методичної діяльності викладачів по класу ударних інструментів, розглянуто внесок педагогів та виконавців Рівненщини у становлення та розвиток вітчизняного виконавства на ударних інструментах.

Ключові слова: школа гри на ударних інструментах, методично-педагогічні принципи.

Abstract. The article covers the process of forming a school of performance on percussion instruments in the Rivne region in the context of pan-European trends. The author analyzes the peculiarities of pedagogical and methodological activity of teachers in the class of percussion instruments, examines the contribution of teachers and performers of the Rivne region to the establishment and development of domestic performance on percussion instruments.

Key words: school of performance on percussion instruments, methodical and pedagogical principles.

Постановка проблеми. Радикальні зміни, що відбуваються в усіх сферах суспільного життя сучасної України, інтенсивний пошук нових методів і змісту формування особистості, її духовного світу і високих моральних якостей зумовлюють ту велику увагу, що приділяється в останні роки вивченню національної культури, її історичних витоків, особливостей розвитку, культурно-ціннісних надбань. На сучасному етапі розвитку музичної культури виникла нагальна потреба вивчення творчості видатних діячів українського духового музичного мистецтва другої половини ХХ – початку ХХІ ст. На сторінках науково-методичних видань значну увагу приділено відомим представникам вітчизняного духового виконавства. Проте питання становлення та розвитку школи гри на ударних інструментах не знайшли відображення в цих роботах.

Тому **метою** даної статті є розкриття процесу педагогічної та творчої діяльності викладачів по класу ударних інструментів Рівненщини та його вплив на розвиток духового виконавства в регіоні та Україні в цілому.

Аналіз досліджень. Праці сучасних наукових дослідників жанру духової музики, серед яких В.М. Апатський, А.Я. Карпак, В.Т. Посвалюк, В.О. Богданов, П.Ф. Круль, І.С. Гишка, Я.В. Сверлюк, С.Д. Цюлюпа, О.П. Палаженко, Б.М. Олійник, Д.Б. Олійник стали фундаментальним підґрунтям у вивченні культурно-мистецьких процесів в Україні і спонукали до ретельного розгляду питань становлення і розвитку регіональних виконавських шкіл.

Виклад основного матеріалу. Культурно-мистецьке життя Рівненщини має глибоку історію. Значний вплив на розвиток духового, інструментального, ансамблевого та оркестрового виконавства надали чеські іммігранти на Волині, переселені з території Чехії на Україну. Сольне та камерне виконавство чехів на Волині набуло широкого розповсюдження як серед переселенців, так і серед корінних українців. Уже на початку ХХ ст. починається розквіт інструментального та ансамблевого виконавства на духових інструментах, яке здебільшого мало академічну основу і відрізнялося від народного традиційного музикування, що згодом викристалізувалося у склад однорідних інструментів та ансамблів, який заклав підвалини сучасному складу духового оркестру [4].

З часом духові оркестри стали незмінними учасниками міських і сільських урочистих церемоній, свят та обрядів, мистецьких фестивалів-оглядів. Діяльність переселенців-чехів на всій території тодішньої Волині залишила яскравий слід для нащадків, показала приклад уміння зберегти національну самобутність, культуру, згуртованість у вирішенні всіх соціально-економічних завдань. Це, безперечно, надало поштовх у розвитку економіки, культури, освіти та соціального благоустрою регіону.

У 1939 році у Рівному була відкрита перша музична школа, яка носить ім'я М. В. Лисенка. Це один із найстаріших навчальних закладів у нашій області, відкриття якого стало важливою подією мистецького життя і міста, і всього краю. До цього музичну освіту діти здобували у приватних педагогів, та ще в приватній школі імені С. Шимановського, школі С. Нементовського, яка діяла в 1926-1936 рр. у Рівному, а також у благодійних класах при костелі та студії (1924).

Рівненське музичне училище – один із наймолодших закладів вищої освіти 1-2 рівнів акредитації Західної України. Восени 1955 року розпочав свою діяльність цей славетний навчальний заклад.

За більш ніж 60 років існування училище закінчили сотні музикантів, які стали відомими в Україні і за її межами.

Історія Рівненської дитячої музичної школи №2 розпочалась 2 січня 1974 року і тісно пов'язана з історією музично-хорового товариства. Спочатку під нову музичну школу було пристосовано приміщення по вул. С.Разіна, 87.

1976 року дитяча музична школа № 2 розмістилась в старовинному будинку по вул. 16 Липня, 22. В стінах школи щоденно відбувались уроки творчого пізнання для майже 40 викладачів та 400 учнів. 1988 року школа отримала від адміністрації міста сучасне приміщення по вул. М. Островського, 13-а, збудоване за спеціальним проектом, в якому передбачені класи для індивідуальних занять з фаху, аудиторії для занять з музично-теоретичних дисциплін, малі репетиційні зали, нотна бібліотека, фонотека, концертна зала на 450 місць.

У всіх цих навчально-мистецьких закладах існують класи ударних інструментів. Основоположником та засновником класу ударних інструментів на Рівненщині став Котлар Людвіг Михайлович.

Котлар Людвіг Михайлович (1937-1996). Народився в місті Ужгород Закарпатської області. У 1955 році вступив до Ужгородського державного музичного училища, яке закінчив за три роки з відзнакою. У 1958 році вступив до Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка. Паралельно навчався на біологічному факультеті (заочна форма навчання) Ужгородського державного університету.

Під час навчання в консерваторії працював у Львівському Будинку вчителя (1960-1962 рр.) керівником дитячого ансамблю, викладачем теорії музики та сольфеджіо у музичній студії, 1962-1964 рр. – артист оркестру консерваторської оперної студії, 1962-1964 рр. – викладач Львівської дитячої музичної школи № 1. Після закінчення Львівської консерваторії (1964), був направлений на роботу до Рівненського державного музичного училища.

Наполеглива виконавська та педагогічна діяльність Котлара Л.М. стала основою для створення його школи ударних інструментів. Л.М. Котлар працював старшим методистом відділу духових та ударних інструментів Рівненського державного музичного училища, упродовж 7 років керував духовим оркестром, а в 1978 році став керівником педагогічної практики, заступником директора з навчальної роботи. Він є організатором і керівником ансамблю барабанщиків – який був учасником І-го фестивалю болгаро-радянської дружби, республіканського фестивалю-звіту і заключного концерту, присвяченого 50-річчю утворення СРСР, телевізійного звіту Рівненщини та інших святкових заходів. Керував естрадним оркестром Рівненського Будинку вчителя, духовим оркестром УПВГ. У 1980 р. створив ансамбль ударних інструментів, який був лауреатом республіканських та міжнародних фестивалів духової музики. У репертуарі колективу – українська та зарубіжна класика, твори сучасних авторів, зокрема „Прогулянка” М. Корейчука. Виступи цього колективу відбувались на всіх концертних майданчиках Рівного. В творчому доробку цього колективу записи на радіо, виступи з камерним оркестром Рівного. Так, у 1983 році, уперше в Рівному разом із камерним оркестром Рівненського музичного училища на чолі з Богданом Депо була виконана "Кармен-сюїта" Бізе-Щедрина під керівництвом колишнього випускника училища Володимира Андропова та за участі виконавця на ударних інструментах Великого театру Геннадія Бутова, ударну групу підготував Л.М. Котлар. До її складу входили Леонід Редько, Віктор Тивончук, Сергій Мачулка, Валентин Дем'янчук та Олександр Дем'янюк. Л.М. Котлар нагороджений медаллю "За доблесний труд". Серед відомих випускників знаного викладача – О. Дем'янюк (1987) – викладач Рівненського музичного училища, О. Томчук (1988) – артист Національного симфонічного оркестру радіо та телебачення (м. Київ), С. Шидловський (1991) – ведучий телеканалу РТБ (м. Рівне), Ігор та Латиса Наливайко, М. Земельський, В. Варнава, А. Ткачук, С. Димченко, С. Вороніков, І. Козлов та інші.

Аби вшанувати пам'ять видатного педагога та обдарованого музиканта, кафедрою духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету спільно з відділом духових та ударних інструментів Рівненського державного музичного училища в 20017 році був започаткований Всеукраїнський конкурс виконавців на ударних інструментах імені Л. М. Котлара.

З 1997 року клас ударних інструментів Рівненського музичного училища очолює **Дем'янюк Олександр Миколайович** – народився 22 липня 1968 року у м. Рівне, викладач класу ударних інструментів Рівненського музичного училища РДГУ і сумісник кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

У 1983р. закінчив Рівненську ДМШ №2 (викл. В.В. Ковальчук), у 1987 р. – Рівненське музичне училище (викл. Л.М. Котлар), у 1993 р. – Новосибірську консерваторію ім. М.І. Глінки (п. В.Л. Сурначов). З 1990 р. – соліст оркестру штабу СибВО, з 1994р. – викл. Новосибірського коледжу, у 1994р. – учасник джазового фестивалю військових біг-бендів у Москві, у 1997 р. – міжнародного фестивалю "ЄВРОПА-ІНТЕР", з 1997р. – викл. та керівник ансамблю ударних

інструментів Рівненського музучилища, учасник джазового фестивалю (Рівне-1999), лауреат 1 та 2 ступеня міжнародного конкурсу виконавців на духових та ударних інструментах ім.В.Старченка 2005-2006року, а також з 2003 року викладач за сумісництвом кафедри духових та ударних інструментів та кафедри естрадної музики інституту мистецтв РДГУ. Студенти класу ударних інструментів завжди приймають участь в усіх творчих колективах училища, концертах і конкурсах. Ансамбль ударних інструментів неодноразово приймав участь у конкурсах, виступав на концертах училища та творчих звітах училища.

Успішні виступи ансамблю проходили в м. Луцьк в сумісному проекті музикантів зі Львова, Києва, Луцька та Рівного в кантаті Ігоря Стравінського "Свадебка" диригент Ігор Блажков, в 2004 році ансамбль рід керівництвом Олександра Дем'янюка приймав участь у другому виконанні в м. Рівне "Кармен сюїти" з камерним оркестром Рівненської обласної філармонії диригент Сергій Примак, а також яскравим був виступ ансамблю у сумісному проекті на закритті фестивалю органної музики з органісткою Катериною Огарковою та Олександром Дем'янюком 24 березня 2015 року в залі камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії, де глядачі вперше почули незвичне поєднання органу та ударних інструментів, в червні цього ж року відбувся концерт студента-випускника кафедри естрадної музики інституту мистецтв РДГУ В'ячеслава Самбульського, у якому приймали участь ансамбль ударних інструментів з м. Рава-Руська та ансамбль ударних інструментів Рівненського музичного училища РДГУ.

Редько Леонід Васильович (21.06.1956 р.,) с. Старий Остропіль Остропільського району Хмельницької обл.) – викладач класу ударних інструментів, концертний виконавець. Навчався в Летичівській ДМШ Вінницької області (1963-1965), Млинівській ДМШ Рівненської обл. (1965-1973рр.); Рівненському державному музичному училищі, клас ударних інструментів Л.М. Котлара (1973-1976 рр.); Львівській державній консерваторії ім. М.В. Лисенка на оркестровому факультеті, клас ударних інструментів (1976-1981 рр.).

З 1981 до 1991 р. працював викладачем класу ударних інструментів кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури.

Димченко Сергій Станіславович – викладач класу ударних інструментів та диригування, концертний виконавець, старший викладач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, лауреат Всеукраїнських музичних фестивалів: "Червона рута" (м.Київ), "Перлини сезону" (м.Київ), "Вечори над Латорицею" (м. Мукачево), "Нівроку" (м.Тернопіль), артист естрадно-симфонічного оркестру Рівненського академічного українського музично-драматичного театру. Член асоціації діячів духової музики Рівненського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки.

Народився 27 жовтня 1976 року в смт. Вовковинці Деражнянського р-ну Хмельницької обл.

Початкову музичну освіту здобув в Рівненській ДМШ № 2 (закінчив в 1990 р., з відзнакою), закінчив Рівненське музичне училище (1995 р., з відзнакою, клас ударних інструментів Л.М. Котлара, диригування Л.М. Котлара та Ю.К. Скрипника), Рівненський Інститут слов'янознавства Київського інституту "Слов'янський університет", отримав кваліфікацію бакалавра з міжнародних відносин (1999 р.), Рівненський державний гуманітарний університет за спеціальністю "Народна художня творчість", де здобув кваліфікацію керівника оркестру духових інструментів, викладача фахових дисциплін (2000 р., з відзнакою, клас ударних інструментів Л.М. Котлара, диригування О.Г. Садового).

Створив гурти: рокового – "Темптейшн" ("Temptation"), фанк-рокового – "Лос Дінамос" ("Los Dinamos"), та ейсід-джазового – "Бікіні 2000" ("Bikini 2000") напрямків, з якими гастролював по Україні, Росії, Польщі. Приймав участь у фестивалях: "Червона рута", "Перлини сезону", "Екзистенція", "Альтернатива", "Слов'янський рок", "Мазепа-фест", "Казантіп", "Вечори над Латорицею", "Чайка", "Нівроку".

Неодноразово приймав участь у концертній діяльності ансамблів ударних інструментів Рівненської ДМШ №2 та Рівненського музичного училища, духових оркестрів Рівненської ДМШ №2 і Рівненського музичного училища, духового та джазового оркестрів РДГУ, народних оркестрів Рівненських ДМШ №2 та Рівненського музичного училища, симфонічного рок-оркестру "Бревіс".

Працював сесійним музикантом (ударні інструменти) на студії звукозапису "Roman records" (м.Київ), де неодноразово приймав участь у різноманітних мистецьких акціях та проектах. Співпрацював з рок-гуртами: "Тартак", "Брати Гадюкіни", "The Crabs", "To Kill the Bottle", "Екстезі", "Джаїра", "Скотчерз", "ШОКІ".

З 2004 по 2006 рік працював викладачем та ілюстратором народного інструментального мистецтва (духові інструменти) Дубенського училища культури при РДГУ.

З 2009 року – викладач по класу ударних інструментів та диригування кафедри духових та ударних інструментів ІМ РДГУ.

З 2016 року артист естрадно-симфонічного оркестру Рівненського академічного українського музично-драматичного театру. Директор, співзасновник та член журі 1-го регіонального (відкритого) та II-го всеукраїнського конкурсу молодих виконавців (ансамблів) на ударних інструментах імені Людвіга Котлара серед учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (м. Рівне, 20017 та 20019 р.)

С.С. Димченко є автором більше двадцяти наукових публікацій. Коло наукових інтересів: історія та розвиток ударних інструментів, методика викладання диригування, історія духового інструментально-оркестрового музичного мистецтва. Творчий доробок складають численні студійні записи.

Клас ударних інструментів в Рівненській музичній школі №1 імені М. Лисенка відкрив **Бондаренко Микола Іванович** (11.11 1951 – 2016). Народився у с. Отрадна, Отраденського р-ну Краснодарського краю (Р. Ф.). Микола Іванович є лауреатом джаз-фестивалів у Керчі (1975), Донецьку (1977), дипломант пісенного фестивалю в Болгарії (Слівін, 1977). У 1973 р. закінчив Рівненське музичне училище (клас Котлара Л. М.). З 1974 року – артист вокально-інструментального ансамблю "Дністер", з 1976 р. – музикант джаз-рок ансамблю "Збруч" (обидва Тернопільської філармонії). З 1977 р. по 1998 р. – викладач Рівненської ДМШ №1, з 1984 р. – керівник ВІА "Дружба". Микола Іванович з 2000 по 2002 р. працював викладачем класу ударних інструментів Рівненського музичного училища. Учавник та організатор багатьох джазових фестивалів та концертів. Він виховав багатьох талановитих музикантів. Серед випускників М.І. Бондаренка Олексій Костаненко (1988) – працює в естрадному оркестрі США; Лариса Наливайко (1990) – працює в Каневі; Ігор Наливайко (1990) – працює в оркестрі в Чеській республіці; Михайло Земельський (1993) – працює в оркестрі Народної артистки України Р. Лижичко, в ансамблі "Чорні черешні", оркестрі "Бревіс"; Ярослав Варнава (1994) – працює барабанщиком в Японії; Дмитро Чернін (1995) – закінчив музичний коледж в Ізраїлі, працює диригентом оркестру; Павло Бондаренко (1996) – працює викладачем в Рівненській ДМШ № 1.

Клас ударних інструментів на відділі духових та ударних інструментів Рівненської ДМШ №1 на даний момент очолює **Павло Миколайович Бондаренко**. Народився 03.01.1981 р. у м. Рівне. У 1996 р. закінчив Рівненське музичне училище (клас Котлара Л.М., Демянюка О. М.). У 2006 р. закінчив Національну академію Державної податкової служби України. У 2012 р. закінчив бакалаврат кафедри духових та ударних інструментів РДГУ (клас Димченка С.С.).

З 2009 р. працює викладачем в Рівненській ДМШ №1, в період з 2012 по 2014 рр. працював викладачем Гошанської школи мистецтв, з 2011 р. працює барабанщиком в міському будинку культури, з 2015 р. – викладачем по класу ударних інструментів в ПДМ.

Бондаренко Павло Миколайович приймає активну участь в культурно-мистецькому житті міста та області. Бондаренко П.М. був учасником багатьох конкурсів та фестивалів у складі духового оркестру "Сурми"; оркестру культурно-мистецького центру "Сузір'я", оркестру народної музики "Наспів" та багатьох інших. На даний час Бондаренко П.М. є учасником таких колективів, як фолк-гурт "Західний регіон", духовий оркестр ДКТ "Текстильник", естрадний оркестр "Мегаполіс", народний ансамбль джазової музики "Гелікон", народний ансамбль народної музики "Наспів", заслужений ансамбль танцю "Полісянка", ансамбль джазової музики "Скайлайнер". У 2019 р. за високий професіоналізм та активну творчу діяльність Бондаренко П.М. та його учень 5-го класу П'яний Ілля відзначені стипендією міського голови м. Рівного.

У музичній школі № 2 клас ударних інструментів очолює **Ковальчук Віталій Володимирович** – народився 23 квітня 1956 року в м. Острог Рівненської області. В 1963 році пішов в 1 клас Острозької ЗОШ№1 і паралельно вступив до Острозької музичної школи по класу фортепіано, яку успішно закінчив у 1970р.

У 1973 р. закінчив середню школу і продовжив навчання в Рівненському технічному училищі № 2, яке закінчив з відзнакою. У 1976-1978 рр. проходив службу в армії, де був активним учасником духового оркестру військової частини. По завершенні військової служби вже не уявляв подальшого життя без музики і тому того ж року 1978 – відразу після демобілізації вступив у Рівненське музичне училище по класу ударних інструментів до прекрасного педагога Котлара Л.М.

З 1980р. паралельно з навчанням паралельно з навчанням почав працювати в Рівненській музичній школі № 2 викладачем по класу ударних інструментів.

З 1982-1986 навчався в Рівненському державному інституті культури у викладачів – Котлара Л.М. та Редька Л.В.

У 1982 року Віталієм Володимировичем створений ансамбль ударних інструментів, на сьогоднішній день клас ударних інструментів повністю укомплектований (ксилофон, металофон, віброфон, конги, бонги, ударні установки та інші перкусійні інструменти)

Віталій Володимирович володіє високим рівнем професійної майстерності та широким арсеналом методів і прийомів навчання. Провів велику кількість майстер-класів, відкритих уроків, написав більше 20-ти методичних робіт, розробив програму навчального репертуару для дитячих музичних шкіл по класу ударних інструментів для 6-ти та 8-ми річного навчання, у 2013 році програма затверджена та впроваджена в навчальний процес.

Викладачем проводяться заходи з поширення прогресивного педагогічного досвіду, надається практична допомога молодим педагогічним працівникам у професійному становленні. Як керівник навчальної практики студентів кафедри духових та ударних інструментів ІМ РДГУ надає майбутнім спеціалістам методичні рекомендації у проведенні уроків з учнями класу ударних інструментів.

За високий професіоналізм і педагогічну майстерність Ковальчуку В.В.

було присвоєно звання "старший викладач"

У 2011 р. за високий професіоналізм та активну творчу діяльність Ковальчук В.В. став стипендіатом міського голови м. Рівного.

Як керівник ансамблю ударних інструментів творчо працює над удосконаленням проведення занять, чітко продумує їх структуру, враховуючи вікові особливості дітей. Дотримується педагогічної етики, добре володіє та використовує в практичній діяльності прийоми педагогічної майстерності.

Учні класу викл. Ковальчука Віталія Володимировича є активними учасниками шкільних музичних колективів: духового та симфонічного оркестрів, ансамблю ударних інструментів, ансамблів домристів, баяністів, віолончелістів, оркестру народних інструментів та ансамблю народної музики. Приймають участь у звітних концертах відділів, школи, обласних та Всеукраїнських конкурсах та фестивалях, концертах Дитячої філармонії.

Як виконавець бере участь в концертах відділу, школи та міста. У складі оркестру "Оберіг" та оркестру народних інструментів.

Протягом своєї педагогічної діяльності випустив понад 100 учнів. Багато з них поєднали своє життя з музикою, закінчили та продовжують здобувати освіту в музичних закладах України.

Наша стаття мала на меті розкрити деякі сторінки історії виконавства гри на ударних інструментах на Рівненщині, проаналізувати характерні особливості педагогічної та методичної діяльності викладачів по класу ударних інструментів, розглянути внесок педагогів та виконавців Рівненщини у становлення та розвиток вітчизняного виконавства на ударних інструментах, піднести престиж виконавства на ударних інструментах.

Література:

1. Апатский В.Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга 2 / В.М. Апатский. Учебное пособие. – К.: ТОВ "Задруга", 2012. – 408 с.
2. Столярчук Б.Й. Рівненській дитячій музичній школі №1 ім. М.В. Лисенка – 70 (1939 – 2009). Біографічно-бібліографічний довідник. – Рівне: видавець Олег Зень, 2009. -196 с.
3. Столярчук Б.Й. Лауреати мистецької премії імені Г.Жуковського /Б.Й. Столярчук. – Рівне: О. Зень, 2018. – 100 с.
4. Цюлюпа С.Д. Трубачі Рівного в історії інструментально-ансамблевого виконавства Волинського Полісся /С.Д. Цюлюпа // Збірник наукових праць "Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя". Випуск №6 /Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські оберіги, 2014. -153 с.

